

BELLÁNYI JÁNOS: ALACSONYBÓL MAGASAT, ERŐSBŐL VÉKONYAT LEHET VARÁZSOLNI

Bölcsőben tanulta a mesterséget a most 85 éves úri szabó

Bellányi János 85 éves nyugdíjas angol úri szabó huszonnégy évig a Szegedi Ruhagyár divattervezőjeként dolgozott. Olyan hírességeknek varrt öltönyt és szmokingot mint Simándy József, Magyarország egyik leghíresebb tenor énekese, vagy Komócsin Mihály, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának első titkára. Izgalmas életutat tudhat magáénak, első feleségét például megszöktette.

KANCSÁR TÍMEA

- Sírva fakadtam örömben, amikor megláttam a tévében a tisztí köpenyekben díszelni a katonákat a Kossuth téren. A Honvédelmi Minisztérium 100 ezer forintot fizetett a munkáért. A nyolcvanas években ez hatalmas összegnek számított - emlékezett vissza Bellányi János angol úri szabó.

Zenészek szabója

A nyolcvanöt éves iparos szerint egy mesterségre születni kell, és a legjobb reklám a jó kiszolgálás, a kiváló munka. Olyan hírességeknek varrt öltönyt, szmokingot és szabadidődzsekiket mint Simándy József Magyarország egyik leghíresebb tenor énekese, Vaszy Viktor karmester, a Szegedi Nemzeti Színház operaigazgatója és igazgatója, Szalatsy István karmester, Sárdi János operaénekes, Koós János táncdalénekes, Szabó Miklós operaénekes, Mécs Károly színész. És még Komócsin Mi-

hály, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának első titkára.

A „bölcsoében kezdte a mesterséget”, mondja, hiszen az édesapja is szabó volt.

- Szegény családban nőttem fel, a papok jártak gimnáziumba. Már negyedéves voltam a középiskolában, amikor az édesapám azt mondta, nem urat, azaz hivatalnokot, hanem iparost nevel belőlem. A szegény embernek mesterséget kell tanulnia.

Ruhagyári konfekció

- Három kemény esztendeig tanultam a legjobb szegedi szabóságnál, majd a második világháború idején elhurcolták zsidó mestereimet. Nem volt munka, Komócsin „különítményeseihez” álltam. A polgárőrség körlete a városháza pincéjében volt berendezve - emlékezett vissza a szabó. Az 56-os forradalom után elszegődött a Divat Szabó Vállalathoz, amely a Széchenyi téren, a mai Erste Bank épületében volt.

- Szeged krémjét szolgáltuk ki, akkoriban már sokan ismertek. Az itt szerzett hírnév segítségével kerültem a Szegedi Ruhagyárba. 1976-ban megterveztem a gyár első exportöltönyeit - mesélt a siker éveiről Bellányi János. A Szegedi Ipari Vásáron és a Budapesti Nemzetközi Vásáron többször is elhozta az aranyérmet.

Szabadidejének nagy részét a Szegedi Nemzeti Színházban töltötte, itt

számos barátára tett szert, és megtanult énekelni, hegedűn, trombitán, száj- és tangóharmonikán játszani.

Alacsonyból magasat, erősből vékonyat - a szabással lehet korrigálni az előnytelen alkati tulajdonságokat, állítja. Szabó Miklós operaénekest apró termete miatt „nyújtani” kellett. Neki két centi is fontos volt, magas sarkú cipőt készítettett.

10 kilós vasaló és Singer

- Amikor egy évig Szegeden lakott, mert a forradalmi szerepvállalása miatt kitiltották a fővárosból, ruhát vittem neki. Siettem vele, pénzre volt szükségem. A művész felpattant az asztalára, így tudta megnézni magát a

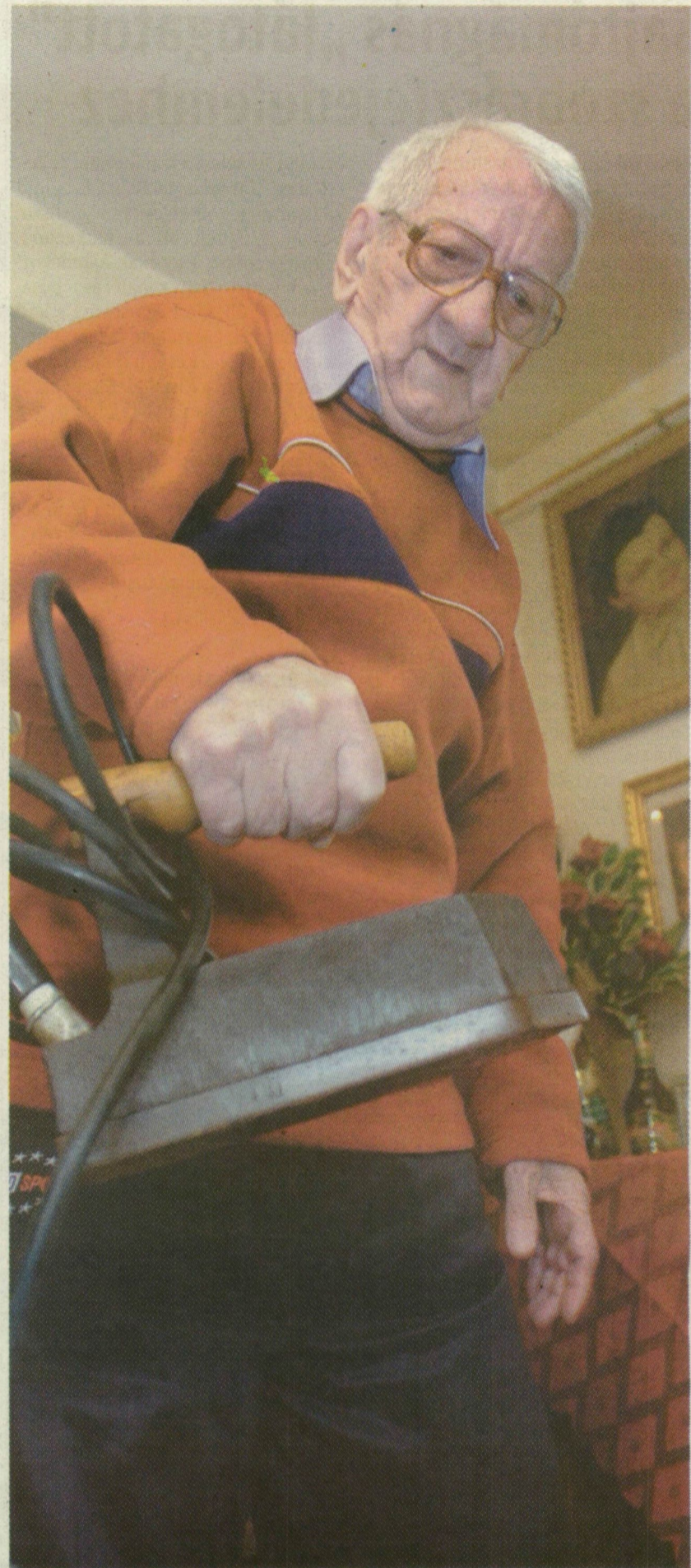
” Sírva fakadtam örömben, amikor megláttam a tévében a tisztí köpenyekben díszelni a katonákat a Kossuth téren.

Bellányi János

tükrökben. Megkérdezte a feleségemtől és tőlem, mi a kedvenc dalunk, majd lekapta a falról a mandolinját, és az O sole miót kezdte énekelni. Aztán feltette a kérdést: tudjátok mennyit fizetnének ezért nekem, ha nagyközönség előtt játszottam volna? Hirtelen megjedtem: így akarja honorálni a munkámat? Megkérdeztem tőle: csak nem azt akarod mondani, hogy nincsen pénzed? De volt neki, szerencsémre.

- Sz. Simon Istvánnal, a Délmagyarország egykori főszerkesztőjével is eszembe jut egy kedves történet - folytatta a mesét Bellányi. - A sajtónapi bála szmokingot csináltattott. Délután jött a ruháért, de a nadrágszabó nem hozta a nadrágot. Nagyon ideges voltam. A főszerkesztő elment. Annyira izgatott, végül mit vett fel a bálba, hogy elmentem terepszemlére. Simon úr az én szmokingomat viselte: elment a nadrágszabóhoz, és kivárta, amíg az hazaér a kocsmából. A mókás félreértésből később cikk is íródott.

Bellányi úr órákon keresztül mesélte életének emlékezetes pillanatait. Ha kissé már remegő kézzel is, de felemelte a tizkilós, vasból öntött vasalóját, és az édesapjától örökölt eredeti Singer varrógépet is megmutatta. Egész életét ezekkel az eszközökkel dolgozta végig.

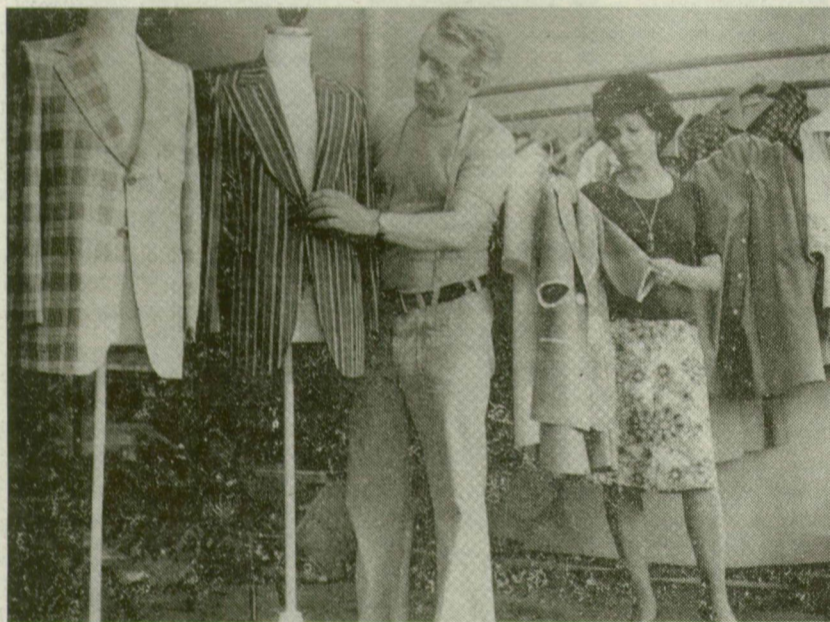

■ TÍZKILÓS, VASBÓL ÖNTÖTT VASALÓJÁT IS MEGMUTATTA

Fotó: Miskolczi Róbert

→ Lányszöktetés

Bellányi János nagyon szerencsésnek érzi magát: feleségével, Bellányi Jánosné Ilonával 37 éve házasságban él. Ilona az úri szabó harmadik felesége. Első neje, Demir Hava, azaz Éva török származású nő volt. Éva édesapja orvos férjet szeretett volna a lányának, nem támogatta szerelmüket, ezért Bellányi megszöktette Évát. Egy napon, hajnalban elbújt a Rókusi templom orgonabokrai mögé, és ott várta kedvesét, aki a papírszakban, melyben általában a cipőt vitte a Mars téri piacra, most ruhákat hozott. Minden meg volt szervezve, még délelőtt megvolt a polgári esküvő. Délután kopogtatott a török apuka Bellányi ablakán, de miután meglátta a hivatalos dokumentumokat: itt házasság kötött, megnyugodott.

■ EGY RÉGI RUHAGYÁRI ÚJSÁGBAN JELENT MEG EZ A FOTÓ, AMELYEN BELLÁNYI JÁNOS A CENTENÁRIUMI SZEGEDI IPARI VÁSÁRON BEMUTATOTT ÚJ MODELLEKET IGAZÍTJA

Ikrekben vizsgálják anyajegyet a szegedi bőrklinikán

A rosszindulatú festékes bőrdaganat egyre gyakoribb ifjúkorban is. Kialakulásának egyik kockázati tényezője az anyajegy elszaporodása. A Szegedi Tudományegyetem Bőrgyógyászati és Allergológiai Klinika orvosai eddig hetven ikerpárt vizsgáltak meg: a rosszindulatú bőrdaganatok megelőzésére törekednek.

BOBKÓ ANNA

- Az emberek többsége anyajegy nélkül jön a világra. Az újszülöttek mindössze egy-két százalékának van veleszületett anyajegy. Az elsők általában kisgyermekkorban jelennek meg. Újabban a fiataloknál is egyre gyakoribb a rosszindulatú festékes bőrdaganat. Kialakulásának legfontosabb kockázati tényezője a bőrön lévő, nagy számú, szabálytalan anyajegy - mondta Csoma Zsanett, a Szegedi Tu-

dományegyetem Bőrgyógyászati és Allergológiai Klinika orvosa, aki vizsgálja kezdte a fiatal szegedi ikerpárokat Kemény Lajos, az intézmény igaz-

gatója, Oláh Judit egyetemi docens vezetésével és Tóth Molnár Edit szemész, valamint több más orvos közreműködésével.

■ KÓNYA TÍMEA ÉS DÁNIEL IKREK, BŐRTÍPUSUK MÉGIS KÜLÖNBÖZIK

Fotó: Segesvári Csaba

Az Országgyűlési Könyvtár állományából törölve

- Az anyajegyek kialakulásáért több tényező is felelős: hormonális, alkati, környezeti behatások és a genetikai tényezők. Az ikrek genetikai állománya hasonló, ugyanolyan környezetben szocializálódnak. Vagyis a gyermekkor behatásai majdnem ugyanazok, ezért ők a legkérdősebb vizsgálati alanyok ahhoz, hogy kiderüljön, pontosan milyen tényezők és hogyan befolyásolják az anyajegyek kialakulását. S hogy ennek tudatában hogyan lehetne megelőzni a festékes bőrdaganatok kialakulását - magyarázza a doktornő.

December óta hetven ikerpárt kutattak fel. Olyanokat, akik 1974 után születtek. A vizsgálatokat januárban kezdték. A bőrgyógyászati szűrővizsgálat során megszámozták, hol és hány anyajegy található az ikrekben. A szabálytalan formájúakat lefotózták. Ezután allergológiai, szemészeti és

DNS-vizsgálaton is részt vettek a testvérpárok, akik bár hasonló génekkel rendelkeznek, előfordul, hogy nem is hasonlítanak egymásra.

- Dani bőrén sokkal több az anyajegy, mint rajtam. Nemcsak külsőre nem hasonlítunk, még a bőrtípusunk is más: én kreolbőrű vagyok, hamar leburnulok a napon. Dani viszont fehérbőrű, és könnyen leég - magyarázta Kónya Tímea, a vizsgálat egyik résztvevője.

Azoknak az ikreknek, akik továbbra is részt szeretnének venni a vizsgálatban, évente, félévente kontrollra kell járniuk, hogy az orvosok figyelemmel követhessék az anyajegyek változásának és szaporodásának folyamatát. Így meghatározhatják, milyen módon lehetne megelőzni a szabálytalan anyajegyek és a rosszindulatú festékes daganatok kialakulását.